

1968 APR 24 46

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

58. évfolyam, 95. szám

Ára: 70 fillér

Szerda, 1968. április 24.

Kádár

János

Heves

megyében

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára kedden kétnapos látogatásra Heves megyébe érkezett. Útjára elkísérte Jakab Sándor, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, és Hány Béla, a Központi Bizottság osztályvezető-helyettese.

Kádár Jánost Heves megye határában, Kerekharaszt közszénél Oláh György, a megyei pártbizottság első titkára, Bíró József, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke és Pálinkás Ferenc, megyei rendőr-főkapitány köszöntötte.

Eger a látogatás alkalmából zászlódíszbe öltözött, s a megyei pártbizottság székháza előtt sok százan vára-koztak, hogy az első látogatást üdvözölhessék a vendégeket. Úttörők, óvodások virággal kedveskedtek az érkezőknek. A pártbizottság tanácstermében Oláh György adott tájékoztatást a több mint 300 000 lakosú megye életéről, gyorsan fejlődő iparáról, a mezőgazdaság helyzetéről és a kulturális élet alakulásáról. (MTI)

Losonczi Pál Baranyában

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke hétfőn és kedden látogatást tett Baranyában. A megyei pártbizottság pécsi székházában Baranya életéről, helyzetéről tanácskozott a megye és Pécs város vezetőivel, majd a mecseki szénmedence helyzetéről tájékozódott.

Kedden a megye és a város vezetőinek társaságában Losonczi Pál megtekintette az új pécsi egyetemi városrészt. Ezt követően a Pécsi Bőrgyár munkájával ismerkedett, majd délután a vérmédi Lenin Termelőszövetkezetet kereste fel.

Pártküldöttek érkezése

Kedden újabb küldöttségek érkeztek a kommunista és munkáspártok nemzetközi tanácskozását előkészítő bizottság ma kezdődő ülésére. Megérkezett a Belga Kommunista Párt, a Ciprusi Dolgozó Nép Haladó Pártja, a Chilei, a Francia, a Görög, a Guatemalai, az Iraki Kommunista Párt, az Iráni Néppárt, az Izraeli, a Kanadai, a Kolumbiai, a Mexikói, Nagy-Britannia, a Német Kommunista Párt, a Nyugat-Berlini Német Szocialista Egységpárt, az Olasz Kommunista Párt, a Panamai Néppárt, a Portugál, a Puerto Rico-i, a Spanyol, a Szi-riai Kommunista Párt, a Svájci Munkapárt, a Török Kommunista Párt küldöttsége.

Fock Jenő nyilatkozata időszerű kérdésekről

Fock Jenő, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztérium elnöke kedden a rádióban és a televízióban beszélgetést folytatott a televízió riporterével időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről. Az alábbiakban rövidítve ismertetjük a kérdéseket és Fock elvtárs válaszait.

REPORTER: Szeretettel köszöntöm Fock elvtársat stúdiómban. Szeretnék tájékoztatást kapni Öntől, többek között franciaországi látogatásának eredményeiről, tapasztalatairól, hiszen éppen Fock elvtársról származik az a megállapítás, hogy e látogatás fordulópontot jelent a magyar-francia kapcsolatok történetében.

VÁLASZ: A megállapítás ugyan nem tölem származik, de emlékezem szerint én is használtam ezt a kifejezést. A látogatásról a sajtó, a rádió, a televízió úgy tett említést, hogy az mérföldkövet jelent a két ország kapcsolatában, s vendéglátó házigazdánk szintén szívesen használták ezt a kifejezést. S bennem is kialakult ez a meggyőződés — amit egyébként maga a meghívás ténye, hogy tudniillik személyemben először járt magyar miniszterelnök hivatalosan Párizsban —, s a tárgyalások őszinte légköre is alátámasztott. A nemzetközi élet legfontosabb kérdéseiben — varakozásunknak megfelelően — egyetértünk a francia kormányval: például a vietnami agresszió, a közel-keleti helyzet megítélésében azonos a két kormány álláspontja.

REPORTER: A tárgyalások őszinte légköre nyilván megkönnyítette az eszmecsere olyan kérdésekről is, amelyekben nem jött létre egyetértés?

VÁLASZ: Igen. Ezek közül az európai béke és biztonság kérdését emelhetném ki. Egyetértve a lényeggel, már mint az európai béke és biztonság megerősítésével, azon belül azonban a problémák megítélésében nem azonos a két kormány álláspontja. Például a német problémát illetően elég jelentős az eltérés közöttünk. Mi a saját véleményünket de Gaulle elnöknel éppúgy, mint Pompidou miniszterelnökkel, vagy Couve de Murville-nél tett látogatásunk alkalmával kifejtettük és a francia fél is megmagyarázta a maga álláspontját.

REPORTER: Hogyan értékelí Fock elvtárs látogatásának eredményeit? Milyen tervvel vannak a magyar kormány a kapcsolatok továbbfejlesztésére?

VÁLASZ: Politikai kapcsolataink igen élénkek és őszinték a francia kormányval, s a mostani tárgyalás ezt tovább szélesítette, bővítette, mélyítette. Az utóbbi években igen sok egyezményt kötöttünk egymással és néhány egyezmény megkötésére a közeljövőben is sor kerül majd. Igen jó az együttműködésünk az ENSZ-ben, az ENSZ szakosított szerveiben, valamint más nemzetközi szervezetekben és mindkét fél kifejezte azt

előtt teljesen világos: a gazdasági mechanizmus reformja nem jelent eltérést a szocialista gazdálkodástól, hanem a tudományosabb, a megalapozottabb, a mai körnek jobban megfelelő tervezésű gazdálkodást jelenti Magyarországon.

A teljesebb értékeléshez persze még legalább fél esztendő, vagy inkább egy kerek esztendő szükséges. És ha a kérdést úgy tesszem fel, hogy már az első negyedévben a reform teljes hatékonysággal érvényesült-e, akkor a leghatározottabban nem tudok válaszolni. A reform hatékonysága még csak nagyon kis mértékben érvényesült.

Talán egyesek hibának tartják, hogy mi a múlt évben igen sokat beszélünk arról, hogy nem lesz munkanélküliség és nem lesz jelentős áremelkedés a reform hatására és főleg nem lesz infláció. Én azt hiszem, helyes volt, hogy ezt hangsúlyoztuk, hogy ezt a fontos politikai szempontot tekintettük elsődlegesnek. Ugyanakkor az a véleményem, hogy magukat a vállalatokat túlzottan „megnyugtattuk”. Helyes volt, hogy különféle biztonsági szelepeket építettünk be a reformba, az előbb említett két politikai cél alátámasztására is. De a tapasztalatok szerint a vállalatoknál nincs elég mozgás annak érdekében, hogy megfelelő munkaerő-áramlás legyen. Én azt várom, hogy egészséges munkaerő-áramlás indul meg olyan termékek gyártásának növelésére, amelyek gazdaságosak, hazai és exportpiacon kitűnően elhelyezhetők. Várom, megindul egy olyan folyamat az üzemekben, iparágakban, hogy azoknak a gyártmányoknak az előállítását, ahol nyilvánvalóan nem vagyunk versenyképesek, abbahagyják, s helyettük a gazdaságosabb termékeket futtatják fel. Ez a folyamat még nem indult meg, vagy csak alig lehet ilyet tapasztalni. Természetesen magamat is nyugtatom és másoknak is azt mondom, hogy legyen egy kis türellemmel, mert meggyőződésem, hogy a gazdasági mechanizmus újranevezett közgazdasági emelői ebben az irányban hatnak.

Ha úgy tennék fel a kérdést: az első negyedév után a gazdasági mechanizmus előírásaiban valami jelentős változást kell-e végrehajtni, határozottan azt mondanám: **(Folytatás a 2. oldalon.)**

Zsivkov Prágába érkezett

Kedden délelőtt különrepülőgépen Prágába érkezett Todor Zsivkovnak, a BKP KB első titkárának, a Minisztérium elnökének vezetésével a Bolgár Népköztársaság párt és kormány-küldöttsége.

Budapestre érkezett Mahmud Riad

Megkezdődtek a tárgyalások

Péter János külügyminiszter meghívására keddel délután Budapestre érkezett Mahmud Riad, az Egyesült Arab Köztársaság külügyminisztere, aki előzőleg Moszkvában, illetőleg Prágában tett látogatást. Társaságában van Mohamed Shoukry rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter kabinetfőnöke, Mohamed Riad, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter titkárságának tagja, valamint Abdel Fattah Fouad, az EAK magyarországi nagykövete.

Mahmud Riad

A vendégek fogadtatására a Ferihegyi repülőtérre megjelent Péter János külügyminiszter, Szarka Károly külügyminiszter-helyettes, Rácz Pál, kairói magyar nagykövet, valamint a Külügyminisztérium több munkatársa. Megjelent F. J. Tyitov szovjet nagykövet, Josef Pucsik cseh-szlovák nagykövet és Khasraw R. Jawdat, az Iraki Köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

Péter János üdvözlésként szavait így intézte Mahmud Riadhoz:

— Köszönetet mondok önnek, hogy elfogadta meghívásunkat és szívveljes üdvözlémet fejezem ki kormányom nevében. Biztosak vagyunk abban, hogy tárgyalásaink a leghasznosabbak lesznek együttműködésünk erősítésére.

— Nagy örömmre szolgál, hogy elfogadhattam budapesti látogatásra szóló meghívásukat, mert ezzel a találkozással is felújíthatjuk barátságunkat. Megragadom az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a magyar kormánynak, a magyar népek és vezetőinek azért a nagy segítségért, amelyet a közkeleti válság idején nyújtottak nekünk.

A Külügyminisztériumban keddel délután megkezdődtek Magyarország és az EAK külügyminiszteri tárgyalásai.

Az ENSZ közgyűlése folytatja munkáját Csatorday Károly az atomsorompó-szerződésről

Ma, szerdán délután, magyar idő szerint az esti órákban New Yorkban megkezdte munkáját az ENSZ közgyűlése. A közgyűlés XXII. ülésének a múlt év decemberében napolták el.

Az ülésszak folytatásával kapcsolatban Csatorday Károly nagykövet, hazánk ENSZ-képviselőjének vezetője nyilatkozott az MTI tudósítójának.

— A nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozására szolgáló szerződés gondolatát az ENSZ-közgyűlés még 1961-ben vetette fel. A Szovjetunió javaslatára a közgyűlés 1965-ben hozott határozatot, s ezt követően kezdődött meg az intenzív munka a genfi leszerelési értekezleten a szerződés tervezetének kidolgozására.

A tervezet kompromisszum eredménye, s így természetesen nem minden vonatkozásában ideális. Két-százötven, előrehaladást jelent

azonban az általános és teljes leszerelés felé, ebben az összefüggésben az atomsorompó-szerződés, mint azt a szocialista országok képviselőinek szófiai tanácskozása is leszögezte, nagyfontosságú és megfelel nemzeti és nemzetközi érdekeinknek. Bizton abban, hogy az ENSZ tagállamainak túlnyomó többsége elfogadja a megállapodást.

— Az atomsorompó-szerződés fontosságát mutatja, hogy jelenleg már mintegy 15–20 olyan ország van, amelynek technikailag módjában áll nukleáris fegyverek előállítására. Ezek sorában olyan országok is találhatóak, amelyek nukleáris fegyverek birtokában komolyan veszélyeztethetik a világ békéjét. A Német Szövetségi Köztársaságban például a revansista-militarista körök nyíltan expansionizmus célkitűzésére akarják állítani a nukleáris fegyvereket. Jelenleg képes nukleáris fegyverek előállítására többek között Izrael, s a Dél-afrikai Köztársaság is.

— Ebben a helyzetben a szerződés elfogadása sürgős és szükséges. A közgyűlésen részvevő magyar küldöttség munkájával elő akarja segíteni ennek a nagyfontosságú kérdésnek gyors és hatékony megoldását — fejezte be nyilatkozatát Csatorday Károly.

Sajtóértesülések szerint a közgyűlésen a megnyitási héten még nem várható érdemi vita az atomsorompó-szerződés tervezetéről, amelyet esetleg a közgyűlés politikai bizottsága tárgyal meg.

Eljen és erősödjék a nemzetközi munkások harci egysége!

(Az MSZMP Központi Bizottsága május 1-i jelszavaiból)

Fock Jenő nyilatkozata időszerű kérdésekről

(Folytatás az 1. oldalról.)
nem. Nem szabad semmiféle adminisztratív intézkedést hoznunk. Lehet, hogy egy fél év, vagy egy év múlva kell majd valamit változtatnunk, de az egész rendszer — úgy érzem — mint összefüggő, egységes valami, jól sikerült.

RIPORTER: Az üzemi demokrácia és az egyszemélyi felelős vezetés gyakorlatának összeegyeztetésében még nagyon sok a tanácsolatlanság, az értelenség, sőt, a konfliktus is. Mi az Ön tapasztalata?

VÁLASZ: Én, sajnós, mióta miniszterelnök vagyok, sokkal kevesebbet tudok üzemekbe járni, mint régebben, de nekem is az a benyomásom, hogy az üzemi vezetők nem tudnak még megfelelően élni a rájuk bízott jogokkal és hatáskörrel, és az üzemi kollektívák és az üzemi szakszervezeti szervek sem szokták még eléggé hozzá ahhoz, hogy a rájuk bízott hatáskörben megfelelően el tudjanak járni. Ebben még, úgy látszik, bele kell tanulniuk, nem kétséges, hogy bele fognak tanulni. Nagy jelentőségűnek tartom a reformot olyan szempontból, hogy a bekövetkező sűrűségeket is az üzemben kell megoldani. Akármilyen sűrűségi volt, legtöbbször a minisztériumokig, sőt, a Minisztertanács és a SZOT szintjéig jutottak ezek az üzemi problémák.

Egyébként a kérdéseket jogilag teljesen elrendezi a Munka Törvénykönyve általánosságban és az üzemek adottságainak megfelelően, az üzemek által létrehozott és aláírt, elfogadott kollektív szerződés.

Fock elvtárs ezután egy kérdésre válaszolva elmondta, hogy a Beruházási Bank eddig kerekén 350 hitelignyt kapott a vállalatoktól, ezek összértéke 6,5 milliárd forint. A Beruházási Bank ebből eddig jóváhagyott 350 millió forintot, közvetlen jóváhagyás előtt áll kerekén 500 millió forint. A Beruházási Bank hitelbíráló felelőssége az utóbbi hetekben javult, s azt hiszem, ebben az útemben kell tovább folytatnia a munkát.

RIPORTER: A jelen után beszéljünk a jövőről: hol tartunk a távlati tervezésben, a következő öt éves terv előkészítésén?

VÁLASZ: Most természetesen elsősorban az ezévi terv megfelelő, jó teljesítését tartjuk fő feladatunknak, a reform érvényre juttatását, a 1969-es terv előkészítését, de már folyamatban van a következő öt éves terv, sőt, a következő 15 éves terv elkészítése. Ez a kettő párhuzamosan történik. A 15 éves tervet elkészítő 8 szakbizottság munkája során igénybe veszi tudományos kutató intézeteink, tervező intézeteink segítségét, s tevékenységükről tájékoztatják a kormányt, amely majd végső soron dönt ezekben a kérdésekben.

RIPORTER: Hogyan alakulnak nemzetközi gazdasági kapcsolataink, különös tekintettel a KGST-re?

VÁLASZ: Gazdaságpolitikánknak az az alapvető vonása, hogy Magyarország és a szocialista országok egymás közti gazdasági viszonya, együttműködése az alapja egész népgazdaságunk tö-

vábbfejlesztésének — a reform hatására sem változik. A következő öt éves, sőt tizenöt éves tervidőszakban is külkereskedelmünk egyharmada a Szovjetunióval, egyharmada a többi szocialista országgal és egyharmada a nem szocialista országokkal fog lebonyolódni. A szocialista országokkal eddig folytatott terv-konzultációk alapján úgy látom, hogy partnereink is körülbelül ezzel számolnak.

Fock Jenő ezután az együttműködés formáinak fejlesztéséről beszélt, kifejtette: Ezt tekintjük a jobb együttműködés alapjává. Közös vállalkozások, esetleg közös vállalatok létrehozásában is hajlandók vagyunk részt venni, két-három oldalán, vagy a KGST országaival. A műszaki együttműködésnek is vannak olyan formái, amelyek sajnós az együttműködésünkben még kevésbé érvényesülnek. Az együttműködés fejlődésének oda kell vezetnie, hogy a kölcsönös külkereskedelmi forgalom a termelésnél gyorsabban növekedjen. A Szovjetunióban és Magyarországon az ipari termelés növekedése az idén egyaránt 6—8 százalékos. Ugyanakkor a két ország közötti külkereskedelmi forgalom 20 százalékkal bővül. Ebben szerepe van az együttműködés új formáinak.

Elsősorban természetesen a KGST-országokban kívánjuk alkalmazni az együttműködés új formáit, de jónak tartjuk arra is, hogy a nem KGST-országokban és nem szocialista országokban alkalmazzuk.

A szocialista országok, a KGST-országok együttműködése eddig is igen sok eredményt hozott. Igen jelentős a Barátság olajvezeték, a Béke villamos vezeték, a Közös Bank, a Közös Vagonpark, vagy az Intermetall megalkotása. De például az új, fejlődő ipari ágazatokban, mondjuk a műszaki-gyártásban miért nem tudjuk mi, a közös hangot megtalálni? Külön-külön vásároljuk meg és vásároltuk meg például nyugati országoktól a polietilén-gyártáshoz való gépi berendezést. Ha ezt a kapacitást kielégítjük, akkor egy tonna polietilén talán feleslegesen kerül, mint ilyen szélsőértékű kapacitásokkal.

A fejlődő országokkal kapcsolatban is új utakat kell keresni.

RIPORTER: A KGST-hez tartozó országok gazdasági együttműködését nem nehezíti-e az, hogy a baráti országok gazdasági mechanizmusai között lényeges különbségek vannak?

VÁLASZ: A gazdasági reformmal minden szocialista ország, helyesebben minden KGST-ország foglalkozik. Természetesen mindegyik a maga sajátosságait veszi figyelembe. Néhány alapon dolgot köztudottan azonos, de nincs két ország, amelyikről azt mondhatnánk, hogy ugyanúgy csinálja, mint a másik ország. A gazdaságirányítást úgy rendje távlatilag feltétlenül segíteni fogja az együttműködést. Jelenleg azonban valóban vigyázniunk kell arra, hogy az eltérések ne okozzanak zavarokat. Ami minket illet, ahhoz, hogy a bizalom megerősödjék a magyar népgazdaság iránt

a partnerekben, nagyon fontos, hogy mi a reform körülményei közepette is pontosan eleget tegyünk vállalt kötelezettségeinknek. Ez az alapja annak is, hogy a későbbi esztendőben az egyes országok által külön kidolgozott gazdaságirányítási rendszerek egymáshoz közelítsenek és hatékony emelő legyenek a nemzetközi gazdasági együttműködésnek.

A televízió riportere ezután Cernik elvtársnak, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság miniszterelnökének a Magyar Rádióban és Televízióban a közeli napokban elhangzott interjújával kapcsolatban tett fel kérdéseket.

A riportertnek válaszolva Fock elvtárs többi között kifejtette, hogy az interjú természetesen nem válaszolt a többi embereken felvetődő minden kérdésre, de a legfontosabbakra választ adott. Fejtetését így folytatta:

Azokhoz a várható pozitív eredményekhez, amelyekről Cernik elvtárs is szólt, a magyar kormány nevében is természetesen sok sikert kívánok Csehszlovákia dolgozó népének, a csehszlovák pártnak, a csehszlovák kormánynak. Az interjúból külön kiemeltem és szó szerint idézem Cernik elvtárs szavait: „Népünk jól emlékszik arra, hogy a második világháború után kiül kapták a szabadságot. Barátságunk a Szovjetunióval és szövetségünk a szocialista országokkal nemcsak értelmi, hanem érzelmi is.”

Fock elvtárs ezt követően a Szovjetunióhoz fűződő kapcsolatok, a szocialista országok közötti barátság fontosságáról beszélt, majd az interjú befejezésekor a következőket mondta:

„Ami minket, Magyarországot illet, úgy érzem, egyes úton haladunk: politikánk, amelyet a IX. kongresszuson elhatároztunk, a továbbiakban is folytatjuk. Gazdaságpolitikánk — meggyőződésem szerint — helyes, megfelelő adottságainknak, a nemzetközi helyzetnek. A reformot okosan, nyugodtan, és becstelvel végrehajtjuk és a magyar nép biztos lehet saját jövőjében, boldogulásában. Bizhat a pártban, a kormányban és úgy érzem, talán nem szerénytelen a megjegyzés, hogy a párt és a kormány 11 éves működésével rá is szolgált erre a bizalomra.”

Még ha kérni lehet valamit a rádió, a televízió keresztül az ország lakosságától, én azt kérem, hogy abban a szellemben, ahogy három napon keresztül a Hazafias Népfrent kongresszusa tanácskozott, minden alkalommal minden fórumot — és ilyen fórum nem kevés van Magyarországon — használnak fel arra, hogyha úgy látják, hogy az adott szótól eltér az, amit cselszünk, akár a legfelsőbb szinten, akár lentebb szinteken, tegyék szöveget, mert úgy tudunk rajta segíteni és javítani. Nekünk elhatározott szándékunk a demokratikus légkör további erősítése fejlesztésére és ehhez a lakosság széles rétegeinek általánosan segítségét, ösztönzést kell adniuk. (MTI)

A BT ülése

● New York (Reuter, UPI)
Lord Caradon, Nagy-Britannia ENSZ-küldöttségének vezetője a Biztonsági Tanács tagjai elé terjesztette kormányának határozati javaslatát a rhodesiai helyzetrel kapcsolatban. A határozati javaslat felszólít minden államot, hogy léptesse életbe a legszigorúbb kereskedelmi korlátozásokat a rhodesiai fehér telepes rendszerrel szemben. Az angol határozati javaslat azonban most sem említi a katonai beavatkozás lehetőségét a Smith-rendszer megdöntésére. Az angol javaslat előterjesztése után a Biztonsági Tanács ülését elnapolták — a küldöttek tanulmányozzák az előterjesztett dokumentumokat.

ENSZ-ellenőr Közel-Keleten

● New York (Reuter)
Az ENSZ főtájtárság közlése szerint Izrael, Jordánia, az EAK és Szíria hozzájárult U Thant javaslatához, hogy külön ENSZ-megbízott ellenőrizze az Izrael által megszállt arab területeken az izraeli hatóságoknak az arab lakossággal szembeni bánásmódját.

Pillanatnyilag nem tudni, kit jelöl ki U Thant ellenőrként. Az ellenőr felülvizsgálja, tiszteletben tartja-e Izrael az általa megszállt arab területek lakosságának a biztonságát, biztosítja-e továbbá azt a lehetőséget, hogy a menekültek visszatérhessenek a megszállt övezetekben levő otthonukba.

Az ENSZ főtájtára ugyanakkor biztosította Izraelt, hogy szintén megvizsgálják az arab országok zsidó közösségeinek életkörülményeit.

MINDENFELEL

Moszkva
Az Orosz Föderáció Legfelső Tanácsa elnökségének rendeltetése a szomszédai területi Gzszaksz város és a Gzszakszki járást Gagarinról nevezték el. Élete nagyrészt ebben a városban élte le Jurij Gagarin.

Párizs
A francia nemzetgyűlés kedden délután megkezdte a Demokrata Szocialista Baloldali Szövetség bizalmatlansági indítványának vitáját. Az indítvány a kormány egész tájékoztatási politikáját bírálja.

Prága
Kedden Pozsonyban Ludvík Svoboda a város díszpolgárává választották a nemzeti felszabadító harcban szerzett érdemeiért, a szlovák néphez és annak fővárosához fűződő szoros kapcsolatuk elismeréséül.

Bonn
A francia és a nyugatnémet külügyminiszter bonni megbeszélése azzal végződött, hogy Nagy-Britannia és a Közös Piac viszonyának végleges rendezését „jégre tették”. A Közös Piac miniszteri tanácsa május 9-én meg fogja vizsgálni e viszony „gyakorlati oldalait.”

Accra
Möbütü, Kongó (Kinshasa) elnöke Accrába érkezett, hogy Ankráb ghanai elnökkel a nigériai válságról tanácskozzék.

A szolidaritás napja

Április 24-én évről évre megállunk egy pillanatra, hogy gondolatban azokkal legyünk, akik idegen, imperialista uralom jármát nyögik. Hivatalosan — hisz a DIVSZ kezdeményezte — a gyarmati ifjúság napja ez, de az együttérzés nemcsak a fiataloké.

Századunk visszavonhatatlan a gyarmati rendszer széthullásának időszaka. A számok könyörtelen tárgyalgossággal tárják ezt. Félévszázaddal ezelőtt Földünk népességének hatvan százaléka élt gyarmati sorban — ma csupán egy százaléka. Ne feledjük azonban, hogy a százalékok mögött emberi sorsok, szenvedések húzódnak meg. Ezért — bár a százalékok zsugorodása a világ változását tanúsítja — nem nyugodhatunk, amíg akár egyetlen földlakó is a legalapvetőbb emberi jogoktól megfosztottan él.

Ezen a napon nemcsak azokra gondolunk, akik Rhodésiában, Dél-Afrikában, a portugál gyarmatokon küzdenek felszabadulásukért. Együtt vagyunk mindazokkal, akik szerte a világon hareba szálltak az imperializmus régi és új gyarmatosító politikájával, nemzeti függetlenségükért. Elsősorban is a hős vietnami néppel, amely a világ legnagyobb imperialista hatalmával dacol, hogy megvédje jogát saját sorsának irányítására.

Április 24-e a szolidaritás ünnepe. Bizton hiszünk, hogy együttérzésünk és támogatásunk új erőt önt az antiimperialista küzdelem harcosaiba, s hozzájárul végső győzelmükhöz.

K. S.

Szenátorok a huzavonáról

A nemzetközi élet állandó napirendjén szerepel az a huzavona, amelyet korábbi ígérete ellenére az USA kormánya folytat a vietnami-amerikai elzetes találkozás színvonaláról. Nemcsak a VDK, a szocialista országok és számos nyugati állam kommentárjai, de a akció, amelyet „nem az amerikaiak indítanak”, vagy amely „nincs az amerikaiak inyere”. Ezzel szemben a „felszabadítás” olyan akció, amelyet „az amerikaiak hajtanak végre”, vagy amelyet „helyeselnek”. Az „elkötelezettségen” azt a helyzetet értik, amelybe az Egyesült Államok akár szándékosan, akár akaratlanul belebonnyolódott — mondotta Fulbright.

Az ugyancsak elnökjelöltiségre pályázó McCarthy szenátor kerekén kimondotta tv-nyilatkozatában, hogy a VDK-val folytatandó elzetes megbeszélések színhelye körüli huzavona és az a tény, hogy az USA vonakodik elfogadni egy koalíciós kormány létrehozását Dél-Vietnamban — „nem sok tárgyalási alapot nyújt”. Magáról az esetleges tárgyalások tartalmáról kijelentette, „a dél-vietnami kormányzatnak kerekén meg kellene mondani, hogy amennyiben elvetik a koalíciós kormány bármilyen lehetőségét, az Egyesült Államok megkezdi csapatainak kivonását.” McCarthy egyéb kény javasolta, hogy Johnson szabaduljon meg Rusk-igtékcsik elodázni a kapcsolatfelvételt és ennek érdekében mindent kitalálnak — még tíz olyan várost is, amelyben a VDK-nak nincs diplomáciai képviselete. A kifejezések variálásában pedig nagy „művészek” az amerikai háborús politikusok. Erdemes ezzel kapcsolatban nem is akarják hallani?!
M. T.

Allami Gazdaságok, Termelőszoövetkezetek,

Gyümölcsstermelő Szakszoövetkezetek,

Fagyvédlemhez a televízióban bemutatott — „fagyosszen tek”

FÜSTFÁKLYA kapható

A tévesen közölt 26,10 Ft helyett 12,50 Ft darabonként!

Megrendelhető:

CSONGRÁD-BÁCS MEGYEI ÉLELMISZER ÉS VEGYIÁRU NAGYKERESKEDELMI VÁLLALAT Szege, Dugonics u. 4. sz. Telefon: 13-043, 13-044, Telex: 08-2313 HK. 123.

500 db-on felüli megrendelésnél engedményt adunk.

1 kh gyümölcsös védelméhez 4 db elegendő.

Éljen és virágozzék szeretett hazánk, a Magyar Népköztársaság!

(Az MSZMP Központi Bizottságának május 1-i jelszavaiból)

Állami vezetők látogatásai

Dr. Csikós Nagy Béla Szegeden

Kedden Szegedre látogatót dr. Csikós Nagy Béla, az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke. A délelőtti órákban az MSZMP Csongrád megyei székházának tanácstermében találkozott a pártbizottság ipari és mezőgazdasági osztályainak vezetőivel, munkatársaival, tanácsi, vállalati, szövetkezeti vezetőkkel. A találkozáson részt vett dr. Komócsin Mihály, a megyei pártbizottság titkára is.

Az anyag- és árhivatal elnöke meghallgatta a Kenderfő- és Szővőipari Vállalat, a Rostkikészítő Vállalat, a Majolikagyár, a Csongrád megyei KISZÖV, a megyei tanács, a Szeged megyei jogú városi tanács ipari osztályai vezetőinek, a pártbizottság munkatársainak az

árak alakulásával kapcsolatos tapasztalatait, majd válasszolt az ipari vezetők kérdéseire.

A déli órákban az algyői, tápéi olajmezőre látogatót. Itt Juratovics Aladár, a Nagy-alföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat szegedi üzemének vezetője kalauzolta a vendéget, aki fűróberendezéseket, tankálómást tekintett meg és beszélgetett az olajbányászokkal.

Dr. Csikós Nagy Béla délután a megyei tanács épületének előadótermében ipari aktív tanácskozáson előadást tartott az új gazdasági mechanizmus, az új rendszer első negyedévi tapasztalatairól, majd választott megyei ipari vezetők előzetes kérdéseire.

Dr. Korom Mihály Tápén

Tegnap Szegedre érkezett dr. Korom Mihály, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, igazságügy-miniszter. A Csongrád megyei pártbizottság székházában Rózsa Istvánnal, a megyei pártbizottság titkárával folytatott eszmecsere a megyét érintő politikai és gazdasági kérdésekről. Ezt követően, délután dr. Korom Mihály a tápéi párt- és tömegszervezetek korábbi meghívásának eleget téve a községre látogatót.

A tápéi találkozóra elkérte az igazságügy-minisztert Csábenszki István, az MSZMP járási bizottságának első titkára, Niesner Ferenc országgyűlési képviselő és dr. Abrahám Antal, a járási tanács vb elnökhelyettese. A tanácsházán dr. Bodó István, a községi tanács vb elnöke tájékoztatta a vendégeket a szocialista építési helyi eredményeiről. Ezután dr. Korom Mihály a Juhász Gyula Művelődési Háza szabad pártnapon találkozott a falu népével, s időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről tartott előadást.

A TOT versenyfelhívása

Kedden a Sport Szállóban a vitával folytatódott a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának ülése.

A termelőszövetkezeti gazdálkodással, problémákkal kapcsolatos vitát Szabó István, a TOT elnöke foglalta össze. Hangsúlyozta, hogy a termelőszövetkezetek egyik legfontosabb feladata a gazdálkodásuk hatékonyságának javítása. A tanács határozatában megbízta a TOT elnökséget, hogy juttassa el az illetékes szervekhez a felmerült problémákat, s kezdeményezzen tárgyalásokat azok megoldására.

Az ülés második napirendi pontjaként a tanács értékelte a termelőszövetkezetek 1967. évi termelési versenyét. Megállapította, hogy a versenymozgalm nagyban hozzájárult a tavalyi eredményekhez. A verseny során újabb termelőszövetkezetek kerültek a legjobbak, az élen járók közé. A versenyben kimagasló eredményekért öt kategóriában 23 üzemnek javasolják a Kiváló termelőszövetkezeti gazdaság cím, további negyvenötnek pedig elismerő oklevél odaítélését. A TOT felkérte a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztert, hogy — a TOT elnökével együtt — a legjobb eredményeket elért termelőszövetkezeteket terjessze fel a kormányhoz kitüntetésre.

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa egyben felhívást adott ki a termelőszövetkezetek vezetőihez, tagjaihoz és területi szövetségeihez. Ebben méltatja az eredményeket és összegezi a tennivalókat a további fejlődésért.

A Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa — egyebek között — felhívja a termelőszövetkezetek vezetőit, tagjait és a területi szövetségeket, hogy a soron következő

munkák példamutató elvégzése, a gazdálkodás további hathatós javítása céljából a területi üzemek között és az üzemeken belüli versenyformák, de különösen a szocialista brigádok szervezésével vegyenek részt a Kommunista Magyarországi Pártja megalakulásának 50. évfordulójára szervezett országos versenymozgalmában.

A tanácsülés megtárgyalta és elfogadta a TOT munka-

tervét, valamint az ideai költséget. A munkaterv szerint a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa a közeljövőben foglalkozik — egyebek között — a gyengén gazdálkodó termelőszövetkezetek megszilárdításának feladataival, s irányelvvel dolgoz ki a termelőszövetkezetek szociális kérdéseinek egyetemes rendezésére.

A kétnapos tanácskozás Szabó István zárszavával ért véget.

MTI Foto — Hadás János felvétele
Szeretem a csokit!

Előadás az MSZMP politikai akadémiáján

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának politikai akadémiáján kedden, az Építők Rózsa Ferenc művelődési házában Aczél György, az MSZMP Központi Bizottságának titkára Kulturális és ideológiai életünk néhány időszerű kérdése címmel tartott előadást.

Az előadáson részt vett Ajtai Miklós, a Minisztertanács elnökhelyettese, Illcu Pál, művelődésügyi miniszter, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, továbbá a politikai és társadalmi életünk több más vezető személyisége. (MTI)

A közművesítés fejlesztése társadalmi ügy

Nemzetközi tanácskozás a települések korszerűsítésére

A Technika Házában kedden háromnapos konferencia kezdődött, amelyen kilenc európai országból érkezett mintegy száz neves szakértővel együtt a hazai építésügy több mint 200 vezető szakembere tanácskozik a települések fejlesztésének legidőszerűbb problémáiról, a közművesítés meggyorsításáról, korszerűsítéséről. A tanácskozáson részt vett Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter is.

Szilágyi Lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes vitaindító előadásában hangsúlyozta, hogy a közművesítés és a kommu-

nális szolgáltatások fejlesztése nem egyszerűen műszaki és gazdasági feladat, hanem fontos társadalmi ügy. A demográfiai előrejelzések szerint az 1980-as évek közepén Magyarországon már mintegy 5,5 millió ember lesz városi lakos. E jelentős urbanizálódási folyamat mellett számolni kell a falusi életmód alapvető változásaival is. Várható ugyanis, hogy a községekben a termelőszövetkezetek általános gazdasági megerősödése megkivánja a közművek és a kommunális szolgáltatások bővítését. Az országban — az utóbbi évek nagy fejlődése ellenére is — csak a lakosság 45 százaléka kap vízvezetékcsatlakozást, a népesség 24 százaléka él csatornázott területen.

A közmű- és a kommunális ellátás fejlesztése érdekében jelentősen bővíteni kell az építőipar mélyépítési ágazatát, az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium már egy sor intézkedést tett a mélyépítés korszerűsítésére. A csatorna- és vízvezetési nyomócsőhiányának megszüntetésére Szolnokon évi 550 kilométer csövet gyártó új üzem épül, s Szentendrén még a nyáron hozzáfognak az évi 400 kilométer vasbeton nyomócsövet előállító üzem építéséhez.

A konferencia szerdán folytatja munkáját, s a háromnapos tanácskozás hat előadás és húsz korreferátum alapján állítja össze fejlesztési javaslatait.

A Technika Házában kedden Bondor József megnyitotta a települések korszerű közművesítéséről rendezett kiállítás, amelyet szombatig tekinthetnek meg az érdeklődők. (MTI)

Gyarapítsunk jobban

Nagyot változott a falusi világ, amióta életbe lépett a gazdaságirányítás új rendszere. A most zajló változások jelentőségükben legalább olyan nagyok, mint a mezőgazdaság szocialista átszervezése volt az 1960–1961-es években. Napjainkban ezer jele mutatkozik annak, hogy a szövetkezeti parasztság tisztességes nagy többsége véglegesen leszámolt a régi kistulajdonosi múltjával. Eloszlottak a kételyek a jövő iránt, mert a termelőszövetkezeti mozgalom már születésének éveiben is általában sokkal különb életet tudott biztosítani a falusi embereknek, mint a régi egyéni világ. Mérheteretlenül nagy minőségi változás zajlott le a parasztemberek világnézetében, lelkében is.

Az is mondhatnánk, ezt hozta magával az új gazdasági irányítás rendjére való felkészülés, az a legalább tucatnyi új törvény, kormányrendelet, mely az utóbbi másfél évben látott napvilágot a szocialista mezőgazdaság gyorsabb ütemű fejlesztésével kapcsolatban. Lecsendesedett a faluból való elvándorlás folyamata, sőt, néhol olyan mérvű visszavándorlással is találkozhatunk, amelyet bizonyos értelemben egészségletelnek kell tekintelnünk.

A változásokat a télen és a tavaszon lezajlott mérlegző közgyűlések és azok a közgyűlések érzékeltették legszebben, melyeken jóváhagyták az új gazdaságirányítás szellemében fogant termelési, pénzügyi terveket és az új szövetkezeti alapszabályt. Tán most nem voltak viharos közgyűlések? De igen. Olyasmí is megesezt, hogy az egész vezetőség szűrét kitétte a tagság. Az új titkos választójog kapcsán jónéhány elbizakodott vezetőnek kellett tapasztalni, hogy a szövetkezet az tagságé. S mindez nem a szövetkezet ellen, hanem érte, miatta történt, teljesen összhangban pártunk szövetkezeti politikájával. „Itt van a kenyérünk a közösen, ebből kell megélnünk, gyarapítsunk hát jobban!” — ez volt az általános közfelfogás, mondhatnánk azt is, politikai jelszó a mostanában lezajlott termelőszövetkezeti közgyűléseken.

Gyarapítsunk hát jobban! Ezt a felmérhetetlenül nagy gazdasági és politikai jelentőségű jelszót pedig nem a párt fogalmazta meg, hanem a párt sugallatára maga a szövetkezeti parasztság. S ez a tény különösen növeli jelentőségét. Az utóbbi három-négy hónapban sokféle megnyilvánulási módját tapasztalhattuk ennek. Pl. a legtöbb közösségben választás elé állították azokat, akik eddig csak amolyan érdek tsz-tagok voltak, hogy megkapják a háztáji földet, s élvezhessék a tagsági viszonyból eredő jogaikat. Most így vetődött fel a kérdés ezekkel az emberekkel szemben: a szövetkezettel akarunk élni ezután, vagy anélkül? Dolgoznak-e a jövőben tehetségük, képességük szerint? Ha nem, hát akkor el is mehetnek. Meglepően kevesen voltak, akik az egyéni életmód mellett döntöttek, közöttük is még kevesebb, akik valaha földet vittek a közösbé.

A másik jó tapasztalat pedig az, hogy alaposan megélték a belterjesebb, kulturáltabb gazdálkodásra való törekvését. Egy-két apróság kivételével úgymond a termeltető vállalatok minden „portékája” elkel. Fűszerpaprikából, zöldsféléből kevés is lett a megye és a szegedi járás gazdasági részére megállapított kontingens, jöllehet, amikor még tervkötelezetek voltak a gazdaságok, igen gyakran szükség volt a termelési szerződések megkötésére a rábeszélésre.

Tanúi vagyunk annak is: miként érvényesítik a tsz-ek egyenjogúságukat a különféle vállalatokkal szemben. A beruházásokban például a különböző építőipari vállalatok sokáig afféle monopolhelyzetet élveztek. Olyan árakat kérhettek, amelyeket éppen nem restelltek. Ez is oka annak, hogy az utóbbi hónapokban megszaporodtak a termelőszövetkezeti építőipari részlegek. A szövetkezeti építősapatok munkáját számos helyen már építésmérnökök, szaktechnikusok irányítják.

A tsz-ek az új mechanizmus kapcsán mind nagyobb részt kérnek a kereskedelmi életből is. Mindezek azt bizonyítják, hogy a közös gazdaságok felnőttségre serdültek. Jogot tartanak az önállóságra.

A reményteljes kezdet mellett természetesen sok még a gond is. Ezekről tárgyal majd pénteken a Tisza-szálló koncerttermében a Szegedi Járási-Városi Tsz-ek és Tsz-csoportok Területi Szövetségének küldöttközgyűlése. A szövetség létezése óta ez az első olyan közgyűlés, amelyen már a végzett munkát értékelik. A tsz-ek képviselőiben egész sor gazdaságpolitikai kérdésben foglalnak állást a küldöttek.

CSEPI JÓZSEF

Sajtóértekezlet az NDK nagykövetségén

Az NDK budapesti nagykövetségének Népstadion úti új székházában kedden tartották az első sajtóértekezletet. Werner Kirchhoff, az NDK Nemzeti Frontjának ügyvezető alelnöke beszélgetett el a magyar újságírókkal. Bevezető előadásában hangsúlyozta, örömmel állapította meg, hogy a Hazafias Népfront országos kongresszusán igen sok és okos gondolatot vetettek fel a felhívó, s e gondolatok megvalósítása nyomán nyilvánvalóan gyorsabban végbemehet Magyarországon a szoc-

cialista társadalom teljes felépítése.
„A legújabb nyugat-németországi és nyugat-berlini eseményekről szólva Werner Kirchhoff megállapította, hogy a demokratikus jogok védelméért tüntető diákok és munkások véres bántalmazása a demokrácia ellen irányuló terror új fokát mutatja.

Elutaztak a külföldi vendégek

Elutaztak Budapestre a Hazafias Népfront IV. kongresszusán részt vett külföldi delegációk. A vendégeket a Ferihegyi repülőtérén a népfront vezetői és a baráti áramok budapesti nagykövetségeinek képviselői búcsúztatták.

KGST épület-gépészeti szimpozion

Az Építők Szakszervezete-nek székházában kedden megkezdődött a KGST építészeti állandó bizottságának épületgépészeti szimpozionja. A háromnapos tanácskozáson a lengyel, a magyar és a szovjet delegációk vitaindító előadásai alapján a lakások korszerű felszereltségéhez igazodó fejlett elővárási és szerelési módszerek problémáit vitatják meg. Egyebek között a korszerű lakás beépített bútorainak tartozékaként javasolják a hűtőszekrényt is.

Tudományos tanácskozás az Alföld régészetről

A József Attila Tudományegyetem Okortörténeti és Régészeti Intézete, valamint a Móra Ferenc Múzeum rendezésében tegnap, kedden reggel 9 órakor tudományos ülésszak kezdődött a Magyar Tudományos Akadémia szegedi bizottságának székházában. Az ötödik alkalommal összehívott tanácskozás mintegy 60 részvételű. Először B. Balint Alajos, a Móra Ferenc Múzeum igazgatója köszöntötte. Jelen volt a tudományos ülésszak megnyitóját dr. Szalay László, a József Attila Tudományegyetem rektorhelyettese és dr. Korek József, a budapesti Nemzeti Múzeum főigazgatóhelyettese is.

Az Alföld régészetről foglalkozó tanácskozáson a hazai kutatók mellett külföldi vendégek is tartanak előadásokat: Valentin Weber dr., Jan Lichardus nyitrai, Eugen Comsa bukaresti, Andrzej Kempist varsói, Edward Balaguri, ungvári és Nagy Sándor újvidéki régész jelentkezett többek között szólásra. A háromnapos tudományos ülésszakon több mint harminc előadás hangzik el; a referátumokat minden nap vita követi. A beszámolókat a szöveget az egyetemi actában teszik majd közzé. A tervek szerint a régészeti tudományos ülésszakot a jövőben két évente rendezik meg.

Felveszik? Nem veszik fel?

Már javában csapdosnak a hullámok. Már javában úzik, kergetik, biztatják mind nagyobb dörrenésekre, csattanásokra egymást.

A közhangulat hullámairól van szó, a most érettségiző középiskolások szüleinek családjának közhangulat-hullámairól, s persze, az érettségizőkről is, akiket — hogy a víz-hasonlatnál maradjunk — nemegyszer maguk alá is temetik a megbotrosodott habok.

Most érettségiző negyedikeseikkel ülnek egy asztalnál, ők mondják:

— Anyú naponta sír — így az egyik —, hogy mi lesz, ha mégsem vesznek fel. Ovadás korom óta orvosnak szán, csak így tudja elképzelni az életet...

— Apa meg veszekszik-káromkodik — így a másik —, azt mondja, az nem rám tartozik, hogy mi lesz belőlem. Amíg az ő kenyerét eszem, ő parancsol!

A gyerekek szomorúak, sápadtak. Arcukon ott a sok éjszakázás minden nyoma: mélyen gyűrűző karikák a szem alatt, éles vonások a lefogyott arcon.

— Az a baj, hogy egyáltalán nem tudok anyuéval szót érteni — folytatja a harmadik —, még azt sem mondták meg, hogy minek szántak. Az osztályfőnökömtől tudtam meg, hogy a gyógyszerész karra fogok jelentkezni, pedig istenbizony, semmi, de semmi kedvem ehhez a pályához...

A gyerekek hallgatnak. Ha valaki, hát akkor ők nagyon jól tudják, hogy milyen kínokkal jár ez a gyermek, szülői szó-nem-értés.

Azt viszont az iskolai KISZ-titkárok tudják nagyon jól, hogy „statistikusan” hova vezetett a diákokba sújkolt diplomáimadat. A napokban megtartott diákparlament szünetében beszélgettünk erről.

Révész Márta, Tömörkény Gimnázium: — Nálunk főképp orvosnak jelentkezik sokan; még olyan diákok is van, aki a zene-tagozatra járt, biológiát sem igen tanul, mégis orvos akar lenni. A IV/A-ból szinte mindenki pályázik valahova...

Horváth Rózsa, Mérey utcai Közgazdasági Technikum: — Orvosnak, matematika-fizika szakos, orosz szakos tanárnak, sőt, még tanítónak is jelentkezik tőlünk. Közgazdasági egyetemre viszont a mi osztályunkból csupán egy diák akar menni.

Jung József, Radnóti Gimnázium: — Még több a jelentkező, mint tavaly, pedig ezt a tanulmányi eredmény egyáltalán nem indokolja. A IV/A 6 tanulója mindössze 1 nem készül sem egyetemre, sem főiskolára...

Eldondolhatók híradások. Tisztán föltetszenek bennük a hangulat-hullámok örvényt kavartó szülőhelyei.

S hogy mégis, mivel magyarázható a továbbtanulási vihárnak ez a szinte minden eddiginél erősebb kitörése?

— Most mutatkozik meg igazán, hogy milyen gyenge a középiskolákban a pályaválasztási tevékenység — mondja dr. Mészáros Rezső, a városi KISZ-bizottság iskolai osztályának vezetője. —

Hiába vannak a különféle kiadványok, tájékoztatók, a diákokkal, s főképp a szülőkkel mégsem értetik meg eléggé, hogy mennyire korlátozottak a lehetőségek, hogy a felvételi keretszámok inkább csökkentek mint nőttek. Es baj van a következetességgel, a folyamatossággal is! A középiskolásokkal nem érettségi előtt kell megértetni, hogy nem mindenki tanulhat tovább, hanem már elsős koruktól úgy kell nevelni őket. Nem álomkergetés, hanem a lehetőségek realitás mérlegelése kell!

Ötvenöt ezren érettségiznek az idén Magyarországon, közülük 1400-an Szegeden. Egyetemre, főiskolára, felsőfokú technikumba jó, ha minden harmadik-negyedik kerül. A többiek, ha nem vigyáznak, könnyen elnyelhetik a talán jól akarva, de korántsem jól gondolkodva felkeltett, veszedelmesen kavarógó hangulathullámok... Akác László

A gépzajból a fehér csöndbe

A gép barát. A gép ellenség.

Kezessé, kötelességtudóvá teszi a gondosság, elővigyázatosság; a felelőtlenség, hanyagság, közömbösség veszedelmessé változtatja. Ugrásrakész fenevadat csinál belőle.

A gumigyári kalandernél az utóbbi történet 1968. április 9-én 16 óra 45 perckor.

1

I. sz. Sebészeti Klinika. Fehér csönd. Siető nővérek. Zagyva Albert a körtermi ágyon ül. Amikor felém indul, a köpeny, a pizzamakabát lefityeg a válláról; jobb alsókarján vastag gipsz, a felsőn duzzadó kötés.

„Zagyva Albert sérült, mint kalandar-segítő a VEB kalandar beeresztőjénél dolgozott. A szélhulladék gumit akarta eltávolítani és a beeresztő tengely biztosító gyűrűjén lévő lábilő szárnycsavar a nadrágszíjába akadt. Kétszer átfordította. Jobb alsó karján darabos törést, a jobb felső karizmon roncsolásos sérülést szenvedett.” Így írja le a balesetet a jegyzőkönyv.

A folyosón beszélgetünk. Alig 32 esztendő, gondórházú fiatalember. Megtörtnek tűnik az arca; egy héttel ezelőtt még az is sebes volt.

Allva magyaráz, mutogat a begipszelt és az ép karjával. Ezekben a mozdulatokban lejátszódik maga a baleset is: másodpercenként 28 méteres sebességgel forog a henger, fut rajta a préselődő szövet. Zagyva Albert a kalandar-állvány baloldali áll, aztán, mivel a hulladék-gumi gyűrődik a jobb oldalon, odasiet, hogy eltávolítsa. Jobbjával az állványhoz támaszkodik, balkezét az összecsomósodott anyagért nyújtja.

Elkötömbösödött a biztosító gyűrű szárnycsavarja a derékszíjába akadt. Átfordított, kétszer is. A leállított gombot nem ért meg el, lefele forgatott a csavar.

Végzetes következményekkel is járhatott volna a szerencsétlenség. A két haskelepszű átfordulás során ösztönszerűen összehúzódott. Így aztán a másik henger nem roncsolhatott nemesebb részeket. Ugyis mondhatnánk, megúsza „ennyivel”; ha ez az ennyi nem volna nagyon is sok, s ha nem lett volna teljességgel elkerülhető.

Jankovics János vette észre, ugrott oda és állította meg a gépet. Kiszabadították az eszmétlen embert. Aztán mentő, klinika. Fájdalom a testben, szörnyű élmény utóhatása a lélekben. A család megdöbbenése.

Es hogyan reagáltak az üzemi? Magony Mihály műszakvezető a baleset után engedélyt kért Szakáll Fe-

renc diszpécserától a gép megindításához, amit az meg is adott.

2

— Hogyan? — Kaphatja fel fejét a legalkusabb is erre a szóra. — Hisz azon a gépen baleset történt, s akkor a hiba megállapítása, azonnali megszüntetése lett volna a legfontosabb!

Kiss László, az SZMT munkavédelmi főfelügyelője április 10-én reggel megkérdezte Szakáll Ferencet; utána nézett-e, tudta-e egyáltalán, mi okozta a szerencsétlenséget?

— Nem. — volt a válasz.

— Ha nem tudta, hogy merre újra megindítani a gépet?

Ez a nagyfokú felelőtlenség fényt vet arra a szemléletre, ami az ilyen és hasonló balesetek melegágya ebben a szegedi üzemben. Az a bizonyos szárnycsavar jó egy éve forgott a kalandarban. Mint Zagyva Albert említette, egy másik kalandargépen is megtörtént már, hogy az ugyanilyen „szárnycsavar” elkapta egy fiatal munkás ingét. Vajon annak az ingnek a szakadása nem volt elég észrevehető ahhoz, hogy nyomban átvizsgálták volna mind a négy ilyen berendezést? Emberi izomnak is kellett zűzódnia, csontnak is kellett törnie, hogy valaki észrevegye a veszélyes alkatrészt? Hát csak egy ilyen szerencsétlenség után figyelnek föl a hibára? — vetődik föl az emberben a kérdés. S még ezt is beárnyékolja a jogos kétkedés: de hiszen még így sem, hiszen még a baleset után is munkára fogták a bajt okozó gépet!

3

A munkavédelmi főfelügyelő: Mintha eluralkodott volna egy nagyon helytelen szemlélet az OGV szegedi gyárában. Az tudniillik, hogy ez az ilyen veszélyes üzem, s egy ilyen veszélyes üzemben balesetek előfordulása szinte elkerülhetetlen. Holott a legutóbbi eset is rácafol erre a megállapításra; ez is csak a felelőtlenség, a közömbösség miatt következett be.

„A kihallgatási jegyzőkönyvek alapján egyértelműen megállapítani nem lehetett, hogy a szárnycsavar mikor és kinek az intézkedésére került a balesetet okozó helyre. A bizottság az alábbiak felelősségét állapította meg: Domonkos András, Magony Mihály és Kalmár Antal szakmányvezetők, Vajda Gyula csoportvezető, Bodó Ferenc üzem-mérnök. Nekik beosztásukból kifolyólag feladatuk volt a biztonságos üzemeltetés ellenőrzése. Megállá-

pítható, hogy a kalandar hosszabb ideje a balesetet okozó szabálytalan szárnycsavarral üzemelt, s nevezetesen ezt nem észlelték, s így közvetve hozzájárultak a baleset bekövetkezéséhez.”

A vétkek prémium-élvonásban részesülnek. Április havi prémium 25 százaléka, 30 százaléka, negyedévi prémium 20 százaléka... olvassom. Igen, pénzbüntetés. A vállalat pedig fizetni fog a sérültnek, az SZTK-nak. Ahogyan a közelmúltban bíróság által megítélt 200 ezer forintot is kifizette egy régebbi égéses baleset miatt.

Csak hogy a törődés, gondoskodás mindezt megelőzhette volna. Nincs előbbrevaló kötelesség, mint a legmesszebbmenőkig óvni a munkások testi épségét, biztonságát; igazodni a baleseti óvrendszabályok betűjéhez és szelleméhez!

Simai Mihály

Korszerűsítik a fürdőt

Hétvégi házak — Új kabinsorok — Virágosítás

Az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése a szolgáltatások életében is változást hozott, s ez a változás a Fürdők és Hőforrások Vállalat munkáját is meghatározza. Emellett természetesen számításba kell venni azt az évről évre erőteljesebben jelentkező vendégforgalmat is, mellyel a városban számolni kell: 1967-ben az úszóházakra, a partfürdőre, a tisztasági fürdőbe, az üdülő hajóra és a versenyszabadba egymilliónál többen látogattak el. Ez teszi szükségessé, hogy a lehetőségeket a vállalat jobban kihasználja, s a szolgáltatási igényeket magasabb színvonalon elégítse ki. Erre a megállapításra jutott a Szeged m. j. városi tanács végrehajtó bizottságának tegnapi ülése is, mely a fürdő vállalat beszámolóját tárgyalta meg az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésével összefüggésben, elemezte a tapasztalatokat és a nyári idényre való felkészülést.

A szolgáltatások minőségét javítja a vállalatnál például a hétvégi házak kiépítése a partfürdőn, melyeket bérbeadnak a különböző intézményeknek. Gyaratják a kölcsönbe vehető eszközök számát is, tervezik a csomagmegőrzés biztosítását, a csónakok kölcsönzését is. Kombinált berleteket adnak ki, melyek a partfürdőbe és a versenyszabadba, illetve az úszóházakra lesznek érvelnyesek, s ezzel az intézkedéssel régi, jogos követelést teljesítenek.

Ahhoz, hogy Szeged még

inkább fürdőváros legyen, további átalakítások szükségesek a partfürdő területén, bővítések az úszóházakon, s ha a fedettuszoda felépül, akkor a jelenlegi versenyszabad helyén gyógyfürdő működik majd. Az újszegedi strandon 1969-ben az étkelés már nem lesz gond, hiszen kabin-bisztrót építenek, ahol uzsonnázni és ebédelni is lehet. Az idén újabb kabinsorok épültek és épülnek még, melyek vasbeton lábakon állnak, s a legmaga-

sabb árvízszint felé emelkednek. Már az idei strandolók három tekepálya, s 200 négyzetméterrel nagyobb, parkosított virágos terület fogadja majd. A strand képzés megváltozása a vállalat építő brigádjának érdeme. A Fürdő és Hőforrások Vállalat 1970-ig a strand egész területét átépíti, de ahhoz, hogy a jelentkező igényeket kielégítse, a továbbiakban is mind nagyobb anyagi előzáratokra lesz szükség.

A fagy okozta szőlőkárok pótlása

Sok szó esik ezekben a napokban a hó eleji mezőgazdasági fagykárokról. A közvélemény legnagyobb része a szőlőt „siratja”. Minden okuk megvan rá: nem végleges becslés szerint az áprilisi fagykárokról hozzávetőleg 20 százalékos termésvesztést okoztak a hazai szőlőkben — ha a szakemberek tétlenül néznek a pusztulást.

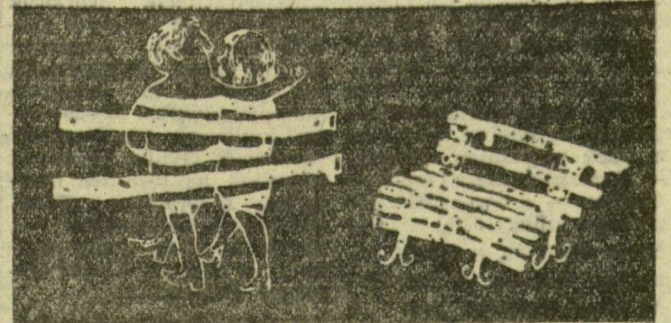
A MÉM illetékesei elmondották: a pusztá számok ezúttal nem jelentik azt, hogy már elege le kell mondanunk egy igazán kiadós szüret lehetőségéről. A mező-

gazdasági üzemekben nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a természet a továbbiakban maximálisan megvédjék. A 400 000 holdnyi szőlőterületen jól halad a metszés. A szakemberek remélik, hogy a gondos ápolással, talaj- és növényvédelemmel „feleltetni” tudják a kiesést és döntő részben „visszaadják” azt a mennyiséget amit az áprilisi fagyok „elraboltak”.

SZERDA,
1968. APRILIS 24.

DEL-MAGYARORSZAG 5

Vonalak

Több ezer pedagógusállásra hirdettek pályázatot

A művelődésügyi miniszter rendelkezése értelmében az alábbi pedagógusállásokat a só- és középfokú oktatási inté-

zésekben már az egész országban pályázat útján töltik be. A pályázatokat a Köznevelésügyi miniszter általános ügyosztályán április első felében tették közzé, s számuk megközelíti a három és fél ezret.

A végzők száma 3140. A pályázatok benyújtásának határideje április 24-én jár le. A tanulmányi osztályoknak a végző hallgatók, illetőleg a munkáltató szervezetnek a munkaviszonyban álló pedagógusok pályázatával kapcsolatos tennivalókat legkésőbb hat napon belül, azaz április 30-ig kell elvégezniük.

A miniszteri rendelkezés szerint a pályázót, továbbá a munkáltatót a pályázat elfogadásáról vagy elutasításáról 10 napon belül, tehát legkésőbb május 10-ig írásban értesítik. A pályázat kedvező elbírálásáról szóló értesítés kézhezvételét követő nyolc napon belül a pályázónak írásban nyilatkozni kell az állás elfogadásáról. A nyilatkozat elmulasztása esetén a pályázatot visszavontnak tekintik. (MTI)

Köszönetnyilvánítás

A Hazafias Népront IV. kongresszusához sok üdvözlét érkezett üzemelettől, vállalatoktól, termelőszövetkezetektől, hivataloktól, intézményektől, szervektől és magánosoktól. Jölesett köszöntésük, értékes javaslatokat pedig tolmácsoltuk a tanácskozáson. Fogadják érték köszönetünket.

A Hazafias Népront országos titkársága

